

ក្រសួង អត្ថបទ ធម៌ទេសនា

ស្ថិអំពី

“ឡើងនាន..”

ភីក្តុ ទែន-នឹន ឬ សំឡែង

“ នគរិញ្ញាណសិទ្ធិ ”

វគ្គ សម្រេចប្រាង់ថាម្មោះនៅលើ

“ មជ្ឈមណ្ឌលសហគមន៍ព្រះសង្ស័យខ្លួនរដាក់ ”

ទីក្រុងអ្នកទូទិនដី រដ្ឋកាលីហ្វុនីញ្ញា

សហរដ្ឋ អាមេរិក

ថ្ងៃចន្ទុះកើតិកជលូន, ផ្លូវម្នាក់បញ្ហាស៊ីក ព.ស.២៥៥៦; ២៩មីនា គ.ស.២០១៣

សូមលោកអ្នក មេត្តានឹកលោយ្យាម្បែក, ហើយខ្លួនឱ្យសកុសលួយដល់ខ្លួន

អារម្មកថា

ខ្ញុំបានតាក់ពេងរៀបរៀងអត្ថបទដម្ចោះទេសនានេះឡើងដើម្បីសម
ដល់ធ្វូកចិកចិត្តដើម្បីដែលទើបចាប់ផ្តើមរៀងទេសនាដាចំបុង, អានហើយ
អានឡើត ឡើងចាប់គោលសេចក្តីល្អម ហើយបន្ទែមបន្ទូយខ្លះ ឡើតែក៏
អាចទេសនាបានហើយ ! ព្រោះខ្ញុំធ្វើអត្ថបទនិមួយ ឡើងខ្លួន ដើម្បី
ធ្វូកចិកចិត្តសិក្សា, បើមិនចាំបាច់ចាំងអស់, ក៏តិច់ចាំបាច់គោលដម្ចោះ
សេចក្តីល្អមពេកអាចទេសន៍ទាំងតូចជានៅទៅ ឯណ្ឌនខ្ញុំក៏មិនមែនជាគម្ម
កចិកអ្នក“ពុក” ខាងទេសនានោះទេ ! ខ្ញុំត្រាន់តែសិក្សារៀងសង្គត
តាមលំនាំយោងយ្យានិងសំនួនភាហរបស់ធ្វូកចិកដែលល្បើវាដែល
លោកមានជំនាញខាងការសំដើងធ្វឺទេសនាបើយ ខ្ញុំក៏សាកល្បង
រៀងសរសរជាអត្ថបទដម្ចោះទេសនានេះឡើងបើណ្ឌាតេះ អារ៉ាប៊ែក
នេះខ្ញុំសូមធ្វើសេចក្តីសង្ឃឹមដើម្បីក៏ក្នុងក្រុងកំណែលឱ្យបាន
ប្រកើនិនិនិងប្រសិរីវានិងធ្វូកចិកចាយទាំងឡាយមេត្តាដូយក៏សំរួល
នូវកាល់កំហុសផ្តុងបីមាន, ដែលហ្មសពីសមត្ថភាពរបស់ខ្ញុំដោយសេច
ក្នុងក្រោះដី។

សូមអរគុណ

= = = = = 0 0 0 = = = = =

សេចក្តីអនុញ្ញាត និងអធិដ្ឋាន

មហាមាសិកសុខ-យុនលី ព្រមទាំងក្នុងថោះនៅក្នុងក្រុងអូកឡើងដៃ
រដ្ឋកាលីហ្មូនីញ្ញា សហរដ្ឋអាមេរិក មានសញ្ញាណដែលបានក្នុងព្រះពុទ្ធសាស
នាមុទម័ណាស់! បានកសាង”សមិទ្ធផល”ជាប្រើនកប់ទុកក្នុងព្រះពុទ្ធ
សាសនាមានសមិទ្ធផលក្នុង“មជ្ឈមណ្ឌលផម្ពុទ្ទត”នៅស្រុកលើកដៃក
ខេត្តកណ្តាលប្រចេសកម្ពុជាដោដើមនិងបានកសាងនៅឯ “ពុទ្ធក្នុម”ប្រ
ទេសតិណ្ឌាងុណៈថែមទៀតធមួយ។ មហាមាសិកបានដឹង “កបីន”
ជាអ្យីដែលត្រូវបានប្រើបានទៀត ទីបានមកសំពីខ្លួន “កម្រងអត្ថបទដម្ឋីទេ-
សនា”នេះយកទៅបានទុម្ភថែកជ្រាយជាប្រធាន, ខ្ញុំមានមោទនភាព
ណាស់! បានអនុញ្ញាតទ្រមហាមាសិកយកទៅបានទុម្ភថែកជាលើក
ទីមហិយខ្ញុំបានដិកអត្ថបទដម្ឋីខ្លះចេញ! ដើម្បីទ្រូវកែស្នើដាន
មុនដោយអំណាចមហាងលានិសង្សនៃមហាក្តុសលិជ្ជាម្ពាននេះ សូម
ទ្រូយើដឹងខ្ញុំបានដោតដីយដ្ឋែចំពេចដែលក្នុងនាកិវិកនៃជាតិនេះដឹងនិង
ទៅក្នុងអនាគតជាតិ សូមទ្រូយើដឹងខ្ញុំបានស្ថាប់ដម្ឋី ព្រះសិរាយមេក្រីយ
ហើយបានសម្រេចដម្ឋីជាន់ខ្លះសំបានដុតចាកទុក្ខាទាំងពួនកំបើខាន! ។
ក្រុងអូកឡើងដៃ ថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ។

·

ត្រូវនិងថ្ងៃទី១៩ ខែមីនា ឆ្នាំ២០១៣ ។

ឧទិសកថា

ដោយអំណាចនៃមហាកុសលចេតនាចិត្តឲ្យខ្ពស់មានបីពិសោមនស្ស
 ដីខ្ពង់ខ្ពស់បំជុក!ក្នុងព្រះពួកសាសនា ក្នុងការសរស់រអត្ថបទធ័រនេះ
 មិនមែនថាប្រើប្រាស់សូម្បីសុខភាពពំបឹងបុណ្ណោះដោយជាបាយជាប្រព័ន្ធដែល
 សរុបនឹងខ្សោយឱ្យបានកំណត់ដោយ! ក៏ដែនឡើងដែលជុះឯកទេវីង ចំពោះព្រះ
 ធំវាទេវីងដល់ថ្វាក់កំពុលបានជំរុញទីកចិត្តខ្លួន ឲ្យខំពុះពារជម្លៃគ្រប់
 ឱបសំគូដឹងប្រព័ន្ធបានសំរចនូវកិច្ចដីពិសេសនេះជាស្ថាពរទោះបីពុំ
 មានភាពប្រសើរខ្ពត្តុខ្ពត្តុមយ៉ាងណានោះក៏ដោយ។ ដោយអំណាច
 មហាផលានិសង្គដីប្រសើរនេះខ្លួនសូមបួជាចំពោះ = គុណលោកបិតា
 នាម កែវ-មុញ្ញ , មាតានាមកែវ-អីម, ដែលបានផ្តល់កំណើតនិងចិត្តីម-
 ថែរក្រុងខ្លួន “រស់ ”និងឲ្យបានរៀនសូត្ររហូតមក !។ = គុណព្រះពួក
 សាសនាដែលបានបង្ហាញផ្តល់ឲ្យយល់ត្រូវឲ្យដើរផ្តូវត្រូវ !។ = គុណ
 លោកត្រូវទាំងទ្រូយដែលបានបង្រៀនខ្លួនខ្លួន នូវត្រូវមុខវិធាតា !ទាំងពួន ។
 = គុណព្រាតិញ្ញាម !ទាំងនៅកម្ពុជានិងនៅ ស.រ.អ. ដែលបានផ្តល់
 ឱបត្ថម្ភខ្លួន ។ = គុណលោកបិតាក្រុកនាម មុល-ឯម, លោកមាតាក្រុក
 នាមខ្សែរ-សង្កាត់ ។ = គុណឧបាសិក ខ្សែរ-សាក់ង បុ មុល-សំភាង
 ដែលបានអនុញ្ញាតខ្លួនបានសាងផ្តុស ។ សូមធ្វើនមហាកុសលនេះ
 ចំពោះក្នុងប្រុស កែវ-តាករវីឡា, ក្នុងស្រី កែវ-វិច្ឆិកា, កែវ-វិមល!, ដែល
 បានអនិច្ចកម្មនៅក្រោមប្រព័ន្ធដែលក្រោមពិសោមនស្ស ។ ទាំង
 ក្នុងសង្គរដីទាំងអស់ដី ! និងប្រជាពលលោកនៅក្នុងពិភពលោក
 ទាំងមូលសូមកំឲ្យមានពេរនឹងត្រាងដី, ជាពិសេសប្រជាពលករអ្នកត្រី
 ក្រមានអ្នកនឹសសំរួល, និសកំបុងជាថីមជីសុមអស់លោកបានសេច

ក្នីសុខសេចក្តីចំនួននឹងទីបំផុត! សូមទ្វាយចុះការក្នុងទាក់ទងទ្វាយ
ទាំងពួរទាំងអស់គ្មាន! ។

ក្រមេង អត្ថបទ ធម៌ទេសនា

មាតិកាងម៉ែន

១- អត្ថបទធម៌ “ ឱ្យឈរដៃការបូលរស្សារ ”	ទំព័រ ទី ០៥
២ - អត្ថបទធម៌ “ ទាន ”	១៧
៣ - អត្ថបទធម៌ “ សីល ”	៣១
៤ - អត្ថបទធម៌ “ រួបភាយ ”	៤៧
៥ - អត្ថបទធម៌ “ ព្រះពុទ្ធសាសនា ”	៦២
៦ - អត្ថបទធម៌ “ ព្រះនិវាទ ហី ”	៧៤
៧ - អត្ថបទធម៌ “ សតិបង្ហានសូត្រ ”	៨៧

មហាមុខបាសិកា សុខ-យុនលី អ្នកចំណាយវិភាគទានបោះពុម្ពកាលពីលើកទី១

បទនមស្សករ

លមោ ធមស្ស តាមពនោ អនោតនោ សង្គមខ្ពស់ (៣ដៃ)
ធមត្ត នៅលាងមស្ស

ខ្ញុំព្រះអង្គសុមលំខតលំខិនកាយ វាទាចិត្តក្រាបច្ចាយបង្កែបំពេះប្រ
 ជីថិនេះព្រះរតនត្រូយតី ព្រះពុទ្ធនរតនេះ ព្រះធម្យរតនេះ និងព្រះសង្ឃ្រតនេះ
 ដោយសេចក្តីគោរពដើម្បីខ្លួន សំបុត្រ ឯធម៌ សង្គមខ្ពស់ ដោយកិរិយា
 ពោលនូវពាក្យសច្ចនេះ សង្គមខ្ពស់ និងវាងលាង ដើម្បីការពារការណ៍នូវ
 ឧបទ្រពុប្បាយនូវកាយទាំងឡាយទាំងពួងកុំហិច្ចកេតមានទីផ្សេយ៍ សុខត្តិ
 ខោគុ សង្គម សុមចុះមានពេលសិរីសុស្សីជីយមង្គលវិបុលសុខគ្រប់
 ប្រការកើតមានដល់លោកអ្នកស្តាប់ទាំងឡាយទាំងអ្នកសម្រេចនេះជាង
 អស់កាលជានិច្ចនិន្តន់តែទេ! ។

ីមសារនៃការបង្ហាញ-ចំណែក

សាងដីនទាំងឡាយ! តាមប្រព័ន្ធបុញ្ញបុរសបស់ខ្មែរយើងពី
 បុរាណកាលមកថ្ងៃ១៥កើតខែមេសា ឆ្នាំ២០២៣ នៅត្រូវរំពឹងអារម្មណីសកល
 ពុទ្ធសាសនមណ្ឌលអស់លោកពុទ្ធបិស់ទេបាតាសក-សិកាទាំងឡាយ
 ពេងអរគើលឡើងប្រជុំត្រានៅក្នុងទីរំពឹងអារម្មណី ពីធម្មុណុយអបអរ
 សាធារចំពោះការចូល-ចាំស្សាវនេះព្រះភីក្តុសង្ឃ្រាយរៀងរាល់ឆ្នាំ។ ដើម្បី
 ចុះមានបុណ្យកាន់ពេលវេលាដែល! យើងគ្នាកំងចិត្តកំណត់បុណ្យ

នេះលោកៗថា “បុណ្យអាសាថ្មូបុជា” ដូច្នេះដឹងជាយើងអធិត្តានចិត្ត ថាគ្នុងបុណ្យបុជាចំពោះថ្វៀកំណើតនៃព្រះធំ និងព្រះសង្ឃឹមដែរ! ពី ព្រះថ្វៀកំណើតខេអាសាជនេះ! ជាដែលព្រះសម្បទ្វេដ្ឋានជំបួនគេបង្កើស់ ហេតា “បប់មទេសនា” ។ ព្រះអង្គសម្បងព្រះធំចក្ខប្បវត្ថុនសូត្រប្រាសពុក បញ្ញរត្តីយ៉មុនគេបង្កើស់ បញ្ញរត្តីយ៉បានស្ថាប់ព្រះធំទេសនាបស់ព្រះ ពុទ្ធកុងពេលនោះព្រះកោណ្ឌាលេះកំបានសម្រចធំជាន់ខ្ពស់មុនគេជា ព្រះអរហន្តកើយបាន សូមខបសម្បទាប្បសជាកិត្តុថ្វាយខ្ពន់ចំពោះព្រះ ពុទ្ធសាសនា ព្រះពុទ្ធកំស្អែចទ្រូវបានឯកត្តិកិត្តុដល់ ព្រះកោណ្ឌាលេះ នាពេលនោះនិងដល់កិត្តុឲ្យបានកំពើព្រះរប្បៈ, កទិយៈ អស្សីជី, មហាណាម។ សូមបញ្ចាក់ទ្រឹងវិញ្ញាតាថ្វៀកំណើកំណើតខេអាសាជ នេះជាទបលកិតកាលម្បយ! ដើម្បីមព្រះជាដែលកំណត់សំគាល់នូវអភិ- សម្រេចយ៉ាងគឺ: ទី១-ព្រះសិទ្ធិត្រូវបានកំណត់សន្តិសិទ្ធិកិត្តុងព្រះមាតុទេ នៅព្រះជាតិចុងក្រាយនេះ! , ទី២-ទ្រូវសោយភាពសម្បត្តិ, ទី៣-ទ្រូវ ចេញសាងព្រះផ្ទុស, ទី៤- ព្រះអង្គចាប់ផ្តើម! សម្បងព្រះធំទេសនា ប្រាសសត្វេលើកជំបួនបង្កើស់! និង៥-ទន្លក បណ្តុលព្រះសង្ឃឹម សាកែកកំបានប្រសុទ្ធផ្សែង នៅថ្វៀកំណើតខេអាសាជនេះដែរ! ជាយើងព្រះអញ្ញាកោណ្ឌាលេះ ឯកត្តុខបសម្បទា! ជាប្រះសង្ឃឹមថ្វៀកំណើមុនជំបួន គេបង្កើស់កិត្តុងព្រះពុទ្ធសាសនាតីជាប្រះសង្ឃឹមនេះ, សូមជំរាបលាក អ្នកអំពីពាក្យចា ឯកត្តុ នេះទ្វានយល់ច្បាស់ចាមនុស្សដែលនឹង បានទៅជា ឯកត្តុនោះ ជាមនុស្សដែលមាននិស្សីយខ្ពស់ណាស់! មានចិត្តដំណឹងថ្មីរណាចំណុងព្រះធំជាន់ខ្ពស់មានចិត្តឯកត្តុស្រឡាញ់ចាកមន្ទិល ទាំងឡាយមាននិវរណាចំណាយឱ្យដែលព្រះសម្បទ្វេដ្ឋានជំបួន មិនយើងបាននិស្សីយចាស់ភាលុមទទួលបាន: ជាមិនហិកត្តុបាន ទីប្រះអង្គទ្រូវព្រះប្រទានគឺជាមនុស្សដែលមានសក់ដែននឹង

ពុកមាត់, ពុកចង្វារ, មានសំលៀកបំពាក់ជាមេរាប់, ជាសំពត់ ធម្មតាចា
គ្របាស្ថិតិថីនឹង, កាលណាព្យេទេ: ពុទ្ធឌ្រោះប្រទានព្រៃ: ពុទ្ធដីកាតា “ឯក-
កិត្តិ !អ្នកចូរមកជាកិត្តិចុះ !” ដូច្នេះចេញពីព្រៃ: ឱស្ថ ! ព្រៃ: អង្គភើយអ្នក
នោះឯងប្រទេជាមានសក្ខើ, បាត់ពុកមាត់ ពុកចង្វារអស់ឯងសំលៀកបំ
ពាក់កែវប្រទេជាសំពត់កាសារៈ: គ្របដណ្តូប់ រួបកាយជាសមណ៍: កេទេ
ដីប្រសើរភ្លាមមួយរាយចេចក្រាយពីព្រៃ: ឱស្ថព្រៃ: អង្គពោលចប់ភ្លាម, តែទេ
នេះកៅកមានធាយខបនិស្ស័យប្រទួលិតដែន: បារមិនព្រៃ: ពុទ្ធយ៉ាងនេះឯង
នេះ ! ការណីអស្សារ្យយ៉ាងនេះឯងដែលហោចា “ឯកកិត្តិ” នោះ, តទៅនេះ:

អំពី “បុព្ទហេតុ” នៃការ “ចូល-វិស្វោរ”

នៅថ្ងៃពេញបុណ្យកិម្មួយព្រៃ: សម្រាសមួនមួយអនឹងធាយព្រៃ: កិត្តិ
សង្ឃចំនួន ១២៥០រួបបានស្ថូចយាងនិងនិមននៅការងារព្រៃ: រាជនិស-
នជាននេះព្រៃ: បានពិមិត្តសារនាគ្រួងរាជក្រឹងរាជក្រឹងព្រៃ: ដើម្បីទទួលភត្តិ។ វិនិមោទ
ពិមិត្តសារ, ព្រៃ: អគ្គមហេសិវទេហី, ព្រៃ: រាជបុត្រិអជាតសត្វកូមារនិងក្រោរ
របស់ព្រៃ: អង្គចំនួន ៦ ពាន់នាក់បិតនៅក្នុងព្រៃ: រាជដំណាក់ត្រូវមក្រោបចំ
ចំក្រាបច្ចាយបង្គ័ព្រៃ: ពុទ្ធប្រមាណាំងព្រៃ: កិត្តិសង្ឃសារៗក ! ។ លុះព្រៃ: ពុទ្ធផីរ
ស្ថូចយាងចូលទៅដល់ហើយ ! ព្រៃ: កិត្តិសង្ឃចំងឡាយក៏តង់នៅលើ
អាសន់: ដែលគោរពចំនួនក្នុងច្បាយយ៉ាងធ្វើតង្វើ ! ឯងព្រៃ: ពុទ្ធស្ថូចតង់នៅ
លើអាសន់: កិត្តិយសចំកណ្តាលលាងព្រៃ: ពន្លារាលេដែលព្រៃ: សាស្ត្រ
ស្ថូចតង់ចុះទីប្រៃ: បានពិមិត្តសារទ្រង់អង្វ៉ីញក្រោរចំងឡាយ អង្គយ
ចុះដែរ។ ព្រៃ: បានពិមិត្តសារនិងព្រៃ: ខ្ពស់លកស្សប៊ិតង់នៅចំងសង្គាង
ព្រៃ: ពុទ្ធ ! ព្រៃ: បានពិមិត្តសារព្រៃ: រាជដំង្វានរង្វាននិងក្រោរចំងឡាយបាន
អង្គសចង្រាន់ព្រៃ: កិត្តិសង្ឃដែលមានព្រៃ: ពុទ្ធឌ្រោះជាប្រធានធាយ
ខាងនិយោះកោដនិយាបារដើម្បីខត្តមនិងធាយធ្វើតង្វើបំផុត ! ។ ព្រៃ: រាជ
ទ្រង់បំរីព្រៃ: ពុទ្ធហើយធ្វាល់ឯងព្រៃ: នាងវទេហីនិងពួកស្រីសំព្រមចំង
ក្រោរចំងឡាយបំរីព្រៃ: កិត្តិសង្ឃចំង ១២៥០អង្គធាយសេចក្តីគោរព

បំជុក។ ត្រូវទាំងឯពាន់របស់ព្រះបាទពិមិត្តិសារមានការចាប់អារម្មណ៍
យ៉ាងខ្សោះចំពោះការទទួលភកតិដែលស្ថិត់ប្រកបដោយត្រីយ៉សំវ
ធិល្អប្រសើរ និងមានរហ័សរបស់ពីរយ៉បំជុក ! របស់ពិក្ខុទាំងឡាយនៅ៖
ណាស់។ បន្ទាប់ពីព្រះសង្ឃទទួលភកត្រូវចម្លាយស្របកមក ព្រះបាទពិមិត្តិ-
សារបានអាកាសនាប្រះសាស្ត្រប្រទានប្រះធ័រទេសនា, ព្រះពុទ្ធឌ្រោះសំ
ដើងព្រះធ័រទូទានស្តីអំពីសិក្សាបទដែលនិច្ចសិលបុបញ្ញសិលាដែលជា
មាត្រានាំច្បែកសេចក្តីសុខសុគម្ភុលក្នុងក្រុមត្រូវសារជាង ! ក្នុងសង្គម
ជាតិនិងលើពិភពលោកទាំងមួលធម៌ ! ព្រះសិលជាតា“មនុស្សធ័រ
”និងជារូបមន្តល់នៃសន្តិភាពពិតុ។ លុះស្តាប់ព្រះធ័រទេសនាចំប់ ព្រះ
បាទពិមិត្តិសារកាន់តែមានសេចក្តីដែលបានប្រើប្រាស់ ចង់តែស្តាប់ធ័រ
ហើយទៀតស្តាប់ច្បែកបានប្រើប្រាស់និងចង់សិក្សាប្រះធ័រដោយធ្វាល់ពី
ព្រះពុទ្ធឌ្រោះ ! ព្រះរាជ្យប្រជុះរកមុំរោងបាយធ្វើយ៉ាងណាមួយ ព្រះបរម
សាស្ត្រសេត្តបានគង់នៅជិតព្រះអង់ ព្រះបាទពិមិត្តិសារ ! ប្រជុះព្រះតម្រូវ
បន្ទិច រួចកំក្រកឈរឡើងក្នុងកណ្តាលមហាសន្ធិតាត ! ហើយប្រជុះកំ
ប្រកាសដីឱ្យរិកចាំបាច់ ! ព្រះសម្ងាត់មួនដីចំនួន ! ខ្ញុំព្រះអង់មាន
ខ្សោនមួយ ស្តីតនៅចម្ងាយប្រមាណជាតាតីទូទៅមេត្រនៅទិន្នន័យដើម្បី
នៃក្រងការព្រះពុទ្ធឌ្រោះនេះ មានព្រោបសីជំក្រាស់ និងស្រស់បំព្រឹងជាកំនែងដែល
សូប់ស្តាត់ ! មានខ្សោះអាកាសល្អត្រជាក់ស្រួល ! មានសត្វកំប្រុកណាត់
ក្រហមចាស់អាស្រែយនៅប្រើប្រាស់ ខ្ញុំព្រះអង់សូមច្បាយអេឡិច្ចុន៍ខ្សោននេះ
ចំពោះព្រះពិក្ខុសង្ឃឹម ដែលមានព្រះដីមានព្រះភាគជាប្រជាន់ ដើម្បី
នឹងធ្វើជាអាកាសប្រាប់បង្រៀនព្រះធ័រ ! ដល់ព្រះពិក្ខុសង្ឃឹម ! សូមព្រះ
បរមសាស្ត្រ មេត្តាប្រាសទទួលនូវ“ខ្សោនអេឡិច្ចុន៍” នេះអំពីខ្ញុំព្រះអង់
ដោយព្រះហប្បុទ្ធប័យអនុគ្រោះច្បែកនានា ! ព្រះពុទ្ធឌ្រោះព្រះតម្រូវ ! ចាំ
“ឱ ! នេះជាលើកទី១ហើយដែលសង្ឃគ្រឿណៗបានទទួលនូវព្រះរាជន
ជាដីសម្រាប់ កសាង“វត្ថុ”ទីប្រជាបរមសាស្ត្រ ប្រជុះសេត្តបាក់ជួចជា

ទាំងឡាយ ! នៅរដ្ឋវិស្វាមាតាសជាតុមិនសូវណូសម្រាប់ធ្វើដំណើរទេ
 កិត្យទាំងឡាយ ! កិត្យរកកន្លែងផ្លូវសូត្រព្រះជម្រួលត្រានៅក្នុងរដ្ឋរភ្លៀង
 នេះដែរ ! ម្នាលកិត្យទាំងឡាយ ! ចាប់តាំងពីស្ថានរដ្ឋវិនេះទៅ ពាតាតត
 អនុញ្ញាតទ្រួម្ពុកទាំងឡាយចូលការនៃស្ថានជាផ្លូវការហើយ ! **អគ្គនាយក**
**គិត្យទេ នៅពេលចូលការនៃស្ថានៈអ្នកសូមទ្រួលបានកំ
 ធម្មតាសិកានៅតាមដំបន់ដែលអ្នកតង់នៅនោះទ្រួលជូនដែលចង្វាន់
 បិណ្ឌបានត្របាន។ នៅពេលចូលការនៃស្ថានការចូលចាំស្ថាន
 ជាប្រព័ន្ធបែបស់កិត្យ-សាមេណោរទាំងឡាយ នៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា
 រហូតមកដល់សូមចោរនៅក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនា ដែលនាំទ្រួលការចូលការនៃស្ថានទី១
 មុនហេតុ“បុរិមិករស្ថា”ពីថ្ងៃ១កោចខេសាង ដល់ថ្ងៃ១៥ កែវខេ
 អស្សុដ, ព្រះពុទ្ធឌ្រោងមានព្រះអធ្យារស៊ីយអនុគ្រោះដល់កិត្យណាតែដែល
 មានភារកិច្ចអ្នកចាំបាច់នៅខាងក្រោរក្នុរបស់ខ្លួនដែលមិនអាចចូលរស្ថា
 នៅថ្ងៃលើកទី១បានព្រះអង្គច្រោងអនុញ្ញាតទ្រួលជាលើកទី២បាន ពី
 ថ្ងៃ១កោចខេសាងពីថ្ងៃ១៥កែវខេក្តីកហេ“បច្ចិមិករស្ថា”។
 តទៅ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមធ្វើការទាក់ទាញអារមណី-ស្ថានពីរបស់លោក
 ម្នាស់កិត្យសាមេណោរអង្គខ៍៖ មួយចំនួនដែលមិនបានជាយកចិត្តទុកជាក់
 ពីខ្លឹមសារនៃការចូលចាំស្ថាន៖ គឺបើគេសូត្របាលីចូលរស្ថាក៏សូត្រ
 បាលីចូលរស្ថានីងគេទៅ, បើគេសូត្របាលីបរាងណាចេញរស្ថាក៏សូត្រ
 បាលីបរាងណាចេញរស្ថានីងគេទៅ, តុកបានដឹងថាអត្ថន៍យើមសារនៃ
 ការចាំស្ថាន៖ យ៉ាងណាទីយេ ដូចជាសត្វកុង្សបដែលនៅក្រោមជ្លាប់
 ឲ្យក្នុងបីងហើយមិនដឹងថាគ្នុងជ្លាប់ឲ្យក្នុងនៅក្រោមឲ្យបាន
 ទេវីយ (ខ្ញុំករុណាសូមអធ្យារស៊ីយដឹងដែរចំពោះលោកម្នាស់កិត្យសាមេណោរ
 នៃការចាំស្ថានដូចតែទៅ, សូមគិតថាក្នុង១ឆ្នាំមាន១២ខែរចរយៈពេល
 ខេត្តីពី១កោចខេស្សុដ. ដល់១៥កែវខេសាង, ជាយេះពេលដែល**

ព្រះពុទ្ធឌ្រោះអនុញ្ញាតឲ្យភូក្តុ-សាមណេរ និមន្ទដើរហើរទៅកាន់ទីណាបានតាមចិត្ត, ទៅទីណាពានស្ថាប័ក្តី, ទៅខេមខេក្តី, ទៅស្អាសុខទូក្តុញ្ញាតឲ្យមក្តី, -សហធម្លិក: ឯងគ្មាប័ក្តី, -ទៅបំពេញការងារសង្គគណៈក្តី បុក់ចេញទៅបរទេសណាក្តីបានតាមប្រាងតា, បើនេះនៅពេលធ្វើដំណើរនោះ វជ្ជនកាល កំមិនបានគោរពធិនីយឲ្យបានលូត្រីមត្រូវដីប្រសើរទេ !, ម៉ោះហើយការឡើ: ចន្ទាជំពេងតែមានខ្លះមិនខានដូច្នេះបានជាក្នុងរយៈពេលចូលចាំស្សាពខេនេះ ព្រះពុទ្ធឌ្រោះបញ្ញាតឲ្យភូក្តុ-សាមណេរស្ថិត នៅហើងម្នាយកន្លែងដើម្បីសិក្សាដូនសូត្រជួលមិនីយនិងសំអាតចិត្តត្រូវ ពិនិត្យការប្រព្រឹត្តិរបស់ខ្លួនកន្លងមកតីដូចជាពូក្តុ-សាមណេរអង្គួយ ទល់មុខនឹងកញ្ញាកំផ្លែៗបញ្ចាំងមេីលឲ្យយើងឱ្យច្បាស់ចាក្នុងរយៈពេលខំខាងក្រោរស្សាពនោះ តើខ្លួនអាជ្ញាមពូក្តុ-សាមណេរម្បួយបានបានប្រព្រឹត្តធ្វើអំពើខ្លះដែលខុសផ្តុងនឹងវិនីយបញ្ញាតិដីរ ! បុទេ ? បើយើងឱ្យចាមានខុសផ្តុងកន្លែងណាតបីធ្វើការកែកប្រើនៅឯឱ្យវិញ, ប្រសិនបើយើងឱ្យចានោឡើ: ចន្ទាជំពេងណា ? ត្រូវខំព្យាយាម បំពេញបន្លែមតីខំដូនសូត្រជាតិសេសក្នុងត្រីឃើយ៍សំរសិលមានសតិសំរោះជាដើមទូសមហាន់ខ្លួនជាសមណោះសក្សបុត្តិ ! ។ ដែលសំខាន់បំផុតត្រូវយកអភិណ្ឌបច្ចុប័ណ្ឌណា : ១០ប្រការមកធ្វើជាកញ្ញាកំផ្លែៗនូវកំហុស, (អភិណ្ឌបច្ចុប័ណ្ឌណា: មាននៅក្នុងស្ថិរក្រុហ្មាតិមោញ្ញស្រាប់ចំណែក) ។ ឯកញ្ញាកំ **ទី១-** មេទន្ទាយឆ្និត ធម្មុប្រកាសនោះ ត្រូវវាំពីដីកិត្តចាមាជ្ញាមានកោទដូរដី ត្រូវបានប្រព្រឹត្តិភាពកិរិយាណានោះ ។ **ទី២-** មេទន្ទាយធម្មុប្រកាសនោះ និងការចិត្តធម្មុប្រកាសនោះ ដីវិករបស់អាជ្ញាមពូក្តុរស់ដោយសារអ្នកដែទ ដូច្នេះអាជ្ញាមពូក្តុរធ្វើខ្លួន ឲ្យគិតចិត្តធម្មុប្រកាស ! ។ **ទី៣-** ធម្មុប្រកាសនោះ និងការចិត្តធម្មុប្រកាសនោះ ដីវិករបស់អាជ្ញាមពូក្តុរស់ដោយសារអ្នកដែទ ដូច្នេះអាជ្ញាមពូក្តុរធ្វើខ្លួន ឲ្យគិតចិត្តធម្មុប្រកាស ! ។ **ទី៤-** ធម្មុប្រកាសនោះ និងការចិត្តធម្មុប្រកាសនោះ ដីវិករបស់អាជ្ញាមពូក្តុរស់ដោយសារអ្នកដែទ ដូច្នេះអាជ្ញាមពូក្តុរស់

អាណិសង្ស័ប្រើនទាំងអស់ត្នូ។ រាបស៊ីយហេតុនោះបានជាត្រូព្រះករុណា
សូមអង្គរព្រះទៅយកត្នូ-សាមណែរចំនួនខ្លះដែលមិនបានចាប់អារម្មណ៍
និងមិនមានសកិសម្រាប់ឡើយសូមខ្សោះពេញនូវគុណាចម្លៀច
ពោលខាងលើនេះ ឬបានលូប្រសើរដើម្បីឲ្យសមហោន៖ ខ្លះជាសមណ៍
សក្សបុត្រូអ្នកទ្រឡប់ព្រះពុទ្ធសាសនាដោយធ្វាល់គ្រប់ព្រះអង្គកំបីខាន
កំឲ្យកតុសម្ងារ៖ លោកកិយ៉ា ម៉ា ពោះ ទូទៅសូវនីទូរសព្ទដើម្បីដែលបានដឹងអ្នកស
ទាញឲ្យភ្លើតភ្លើនត្រូចខ្លួនថាទ្នៃនឹងជាអ្នកប្រើសនោះ ឬសោរ៖ ព្រោះវាទាំង
អស់ហុងហើយដែលជាបច្ចុប្បន្នធ្វើឲ្យព្រះពុទ្ធសាសនាចុះអាប់ឱននោះ
សូមលោកម្នាស់ទាំងឡាយមេត្តាតិត្រូបានលើកលុងម៉ែត្រែម៉ែមនែន
បែបនេះ ទីប្រើប្រាស់! សូមលោកម្នាស់ទាំងឡាយមេត្តាយល់ពីតួនាទី
របស់ខ្លួនឲ្យបានច្បាស់បែបនេះ ហើយ ខ្សោះពេញនូវគុណាចម្លៀប្រើបានលូ
ប្រសើរជានិច្ចនិរន្តរតទៅឲ្យសមជាតិស្របុណ្យដីមានជីវិតធម្មប្រសើរ
សម្រាប់ពុទ្ធរិស់ទេ សម្រាប់ខ្លួនឯងជ្រាល់ខ្លួនមួយរូប ឯង“ការចូលរីស្សាចប់”។

បុន្ផេន្ទោះពេលបច្ចាប់នេះ ខ្លួនឯងប្រមូលជ្រើនរមហាកុសលដែលកៅត
អំពីការសំដើងនិងការស្វាប់ប្រកបដោយសោមនិស្សសហគមនាគិត្យដីលូ
ប្រសើរទាំងអស់ត្នូនេះ ធ្វើជាបុដ្ឋិយវត្ថុដីខត្តមួយយើងខ្លួនឯងជាបុរ
បរស្បស្តីជីយមួនឯល់វិបុលសុខគ្រប់ប្រការ ប្រគល់ច្បាយ ជូនចំពោះជ្រើង
វិញ្ញាណធ្វើមហាឌីរីបុញ្ញបុរសអ្នកស្វែហជាតិគ្រប់ជុំនាន់របស់យើងដែល
លោកបានទទួលមរណភាពប្រព័ន្ធដីវិតដើម្បីជាតិមាតុក្បឹមនិងសាសនា
ទាំងព្រះមហាក្សត្រអង្គណ៍ណា! ដែលឡើងប្រកបដោយ ទសពិធាងជម្លៀ
តាំងពីអតិតាលដីយុរិលដី! ណាស់ទៅហើយកី ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ កី
ដែលលោកបានស្ថាបនាប្រទេសជាតិ-មាតុក្បឹម ឲ្យមានវិសាលភាពដី
ឡូលំឡូលាយជាមហានគរក្តួងសម្រាប់យើងនោះ ហើយលោកបានបន្ទូលទុក
នូវស្មានដែលទាំងនេះ មទំលាប់ ដំបូន្ទានប្រពេណីជំនួយ និងកៅតនកំណើដី

ប្រណីកទេប្រសើរថ្លែងចាស់ប្រើនអនេកមានប្រាងុណក្រាសាចនគរភ្លើជា
 ដួងត្រលីង និងជានិមិត្តូយបនៃប្រជាជាតិនិងប្រទេសជាតិយើង ជាដើម
 ទុកដល់យើងសញ្ញាប៉ែង ដឹលអន្តរជាតិនៅក្នុងពិភពលោកទាំងមូលក៏គេ
 កោតសរសើរគេស្មើប៉ែស្ថិស នូវស្មានដីខត្តមស្សីមស្ថិស ជាស្ថាបត្រកម្មដ៏
 រស់រើករបស់ខ្ញុវយើងនេះដឹងដឹរហូតមកដល់ពេលចិះមុននេះបន្ទិច
បន្ទិចមានព្រះអាពាយកំហែចៀរ, លោកក្រឡាហោមគង, លោកតាយ្វាំង-មេរីង, លោក សតិ ៣ អ្នី ជាដើម, រហូតមកដល់សម្រួចព្រះសង្ឃរាជ
ជួន-ណាត, សម្រួចព្រះសង្ឃរាជ ហ្មត-តាត, ហើយដឹលសម្រួចព្រះ
សង្ឃរាជជួន-ណាត, ហ្មត-តាតព្រះអង្គមានប្រយោជន៍ចំពោះព្រះពុទ្ធផុទ្ធសាសនាប្រើនណាស់, ប្រសិនបើអស់លោកអ្នកសប្បរសបានអាន
សៀវភៅមួយដឹលមានចំណាងដើរបាន “កល្អាណាមិត្តរបស់ខ្ញុំដឹងទៀត
នោះទីបែអស់លោកនឹងបានយើងពីសកម្មភាពនៃស្មាប្រះហស្សរបស់
សម្រួចជាកំច្បាស់នឹងក្នុក។ សម្រួចបានរៀបចំធំវិនិយោបានការ
ល្អុងយ្យែងយ្យាតខ្លះទ្វានលូប្រសើរឡើងវិញ, សម្រួចបានប្រគល់
ព្រះត្រីយិដិកពីភាសាតាមការបានខ្ញុវយើងជាមួយក្រុមជំនុំប្រ
ព្រះត្រីយិដិកដែលទៀតជាប្រើនប្រើដែលរបស់រយពេល
៤០ឆ្នាំគត់ (ពីគ.ស.១៩២៨ដល់១៩៦៤) ទីបានប្រចចប់សញ្ញគ្រប់
ទាំង១១០ភាត, ជាមហាវិរាយភាពដីជំឡើងណាស់ ! ជាមហាពលិកម្មដ៏
អស្សាយរូបាស់ ! គ្នាវ្យសីចសរសើរណាស់ ! គ្នាវ្យគោរពព្រះគុណនៃ
ព្រះមហាវិរុប្បុរសទាំងអស់នោះណាស់ ! ។ = នៅពេលប្រចចប់ឆ្នាំ
គ.ស.១៩៦៤នោះ, សម្រួចព្រះសង្ឃរាជ **ជួន-ណាត បានដើរកនាំព្រះ**
សង្ឃនិងពុទ្ធបរិស៊ទគ្រប់រគ្គទាំងអស់ ក្នុងប្រទេសកម្ពុជាទាំងមូល ទួយ
រៀបចំធ្វើឱ្យបុណ្យផ្លូវត្រូវដំឡើកគ្រឹកគ្រោងណាស់ ! ហើយបុណ្យនេះ
គ្នាថាត់ទុកចាតាបុណ្យ “នដ្ឋីសង្គាយនា, តីសង្គាយនាទីវា” ដឹង ពីព្រះ
បណ្តាប្រទេសអ្នកកាន់ព្រះពុទ្ធសាសនានៅក្នុងពិភពលោកនេះ មាន

តែប្រទេសខ្មែរយើងមួយគត់ ដែលបានប្រភូរេត្រៃំព័យិជ្ជកម្មប់មុន
 តែ ហើយមានប្រទេសគេដែឡកសំចម្លេងពីយើងឯង,ការណ៍នេះ,ខ្មែរ
 យើងមានមោទនភាពណាស់!សម្រួលបាននិពន្ធក្នុងច្បាប់ជាថ្វីនទុក
 ដល់បច្ចាជនតាងនខ្មែរយើងជំនាញៗក្រោយ។ ជាតិសេសបំផុតនោះគឺ
 “វចនានគ្រមខ្មែរ” រហូតដល់បានព្រះនាមថា: “ព្រះអគ្គមហាបណ្ឌិត”
 អក្សរសាស្ត្រខ្មែរទៀតឯង ព្រមទាំងមានគោរម្យងារមួយធ្វើឯងទៀតថា
 “ព្រះអភិធមេរជ្រើនក្នុងបុរាណ” អំពីរដ្ឋាកិច្ចាលនៃប្រទេសក្នុមទៀតឯង ពី
 ព្រះក្នុមគោរកអ្នកប្រាជ្ញិច្ចមានសមត្ថភាពលួមទួលបាននូវរសក្តី ដើម្បី
 ខ្លួនឯងធ្វើត្រាក់របស់គោនៈមិនបានគេយើងទៀតសម្រចប្រែះសង្ឃរាងជួន
 -ភាពនេះទីបានសមត្ថភាពលួមទួលនូវបាននូវរសក្តីរបស់គោនៈ
 ទីបានជាតិ គេចោរយមកសម្រួលកំម្មង់។ រហូតមកដល់សម្រួល ប៉ុណ្ណោះ
 សុមាន,ព្រះខត្តមុនី អី-សី,ព្រះពិភូមហិរិយបណ្ឌិតោចាត់-ខាត់,ព្រះ
 ពិភូមិមុនីបាលខ្សែ-ជុំ,ព្រះសិរិសោកីណាកីម-តុំ,សម្រួលមហាយោសាននូវ
 វិញ្ញាណ ជាដើម.ព្រមទាំងពុទ្ធបរិសំទាំងបញ្ចិតទាំងគ្របស្ថុដែលពួក
 ទម្រង់នឹងត្រូវឃើញតាមសាសនាគោនៈមកត្រប់ត្រងប្រទេសខ្មែរអស់រយៈ
 :ពេលជាងពាណិជ្ជកម្ម ហើយគោន់បានសម្រាប់ជាយ អយុត្តិធម៌នោះ សូមដឹង
 វិញ្ញាណនៃបុរាណទាំងអស់នោះ បានទួលនូវមហាកុសលនេះបាន
 សោយនូវសម្រេចិត្តសុខក្នុងសុគត្តិភាពកំបើយើងយ្យាតម្មានឯងទៀតសូមជួន
 មហាកុសលនេះចំពោះដឹងវិញ្ញាណនៃបុរាណរបស់យើងទាំងអស់ត្រា
 ជាល់ដែលកំពុងសំដែងនិងកំពុងស្អាប់នូវព្រះជម្លើង!សូមលោកបាន
 ទួលនូវមហាកុសលនេះជាយូរបានសោយនូវសម្រេចិត្តសុខក្នុងសុគត្តិភាព
 ពីភាពកំបើយើងយ្យាតម្មានឯងទៀតឱ្យយ ហើយជាយរំណាចជានិសង្ឃនៃមហា
 កុសលនេះ សូមបានជាបច្ចុប្បន្នយដ្ឋល់នូវសុកម្មធម៌លវិបុលសុខ សុខក្សោម
 ក្សានក្នុងសន្តានចិត្តសិតក្នុងអចលសូន្ទាក្នុងព្រះពុទ្ធសាសនានេះយើង
 ខ្ញុំទាំងអស់ត្រាត្រប់វត្ថា និងរកសុមានបានកែតកាលវាលតុម្ភត្រជាក់ត្រ

ជំសមប្រកបដូចប្រទេះតែស្ម័គាតុការពរបវរស្បីស្តីជំយមងូលដែលប្រការ
តីអាយុ វណ្ណោះ សុខ៖ ពល៖ និង បដិភាគៗ អស់កាលជានិច្ចនិរន្តរ ជាតិ-
សេសងុនពរប្រជាតលករក្រឹត្រក្រមានអ្នកដើស **សំវាម**, និសកំបុង, ជាជើម
សូមមហាកុសល ! នេះជួយទ្វាអ្នកតាប់បានរួចធុកពីដីវកាតដីទន់ទាប
នោះទៅ ! មួយចំណោកទៀតសូមជួនមហាកុសលនេះចំពោះទៅប្រជាត
ពលលោកនៅលើពិភពលោកនេះទាំងមូលសូមកំមានពេរនឹងត្នាសូម
មានតែចិត្តស្រឡាញ់រប់អានមនុស្សដូចត្នាដាកាត់រោះ ប្រកបដោយចិត្ត
មានមេត្តា, មានករុណា, សន្តាស, ប្រាសប្រណីដល់ត្នានឹងត្នា ទៅវិញ
ទៅមកដោយគិតយើងបានយើងមានជាតិជាមនុស្សជាតិដូចត្នាចង់បាន
នសេចក្តីសុខដូចត្នាចង់រស់នៅមានសេវកាតដូចត្នាទាំងអស់ត្នាបៀយ
ជាតិសេសតាមបំណងរបស់អ្នកសំដែងចង់តែសូមអង្គរ “**មេអ្នកដើរ**”
ប្រទេសគ្រប់ប្រទេសទាំងអស់ ! នៅលើពិភពលោកនេះទាំងមូល មេត្តា
បាប់ដែត្នាដោយមេត្តិកាតដីស្មោះអស់ពីដួងចិត្ត ! បៀយនំត្នាបៀយ
ស្រាយបញ្ញាពិភពលោក ដោយ “**សន្និវិធី**” វិញ សូមមេត្តាបោះបង់ការ
ប្រហារត្នាការប្រលំយក្តាប់ ! ព្រោះទាំងអស់បញ្ចុងសុខទៅជាមាត្រោះ
ទៅក្រុនាសកម្មទាំងអស់ ! បៀយមិនមានទីបំផុតទ្រឹម ! តីមានតែដម្ឋ័
“**អបិវឌ្ឍា**” របស់ព្រះពុទ្ធទេ, មានតែ “**យុត្តិធម៌**” ទេ, ទីបំផុតមាត្រោះទៅ
រក “**សន្និភាព**” ពិត៌យុទ្ធប្រជាតលោកនៅលើជីវិតិភពលោកនេះទាំង
មូលបានយើងពិតប្រាកដនោះ ! នេះជាសម្រេចម៉ែ ! ជាយុត្តិធម៌ និងជាមាត្រោះដីប្រសើរបំផុតក្នុងការដើរកនា ! **។ នៅយំ សឡែង សឡែង ព្រះធម៌**
ទេសនាដែលបានសំដែងមកនេះ ចប់ដោយសង្ឃឹមបុណ្យណ៍ដោង ជាន់ ។

